

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 80
van **PAUL VAN MIERT**
datum: 3 december 2015

aan **ANNEMIE TURTELBOOM**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Vlaamse overheid - Uitstaande facturen

Afgelopen werkjaar heeft de Vlaamse Regering belangrijke stappen gezet om het facturatieproces te verbeteren. Er werd een succesvolle koppeling gemaakt tussen het financiële systeem Orafin en het federale Mercurius-platform. Dit laat toe dat elektronische facturen automatisch kunnen worden aangemaakt in Orafin. Bijkomend heeft de Vlaamse Regering ook ingestemd met de oprichting van een gemeenschappelijk boekhoudkantoor. Tegen 31 december 2016 moeten de verschillende entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap hierin zijn ingestapt. Doelstelling is zich verder te engageren om niet-betwiste facturen binnen de opgegeven betalingstermijn te voldoen.

Het Rekenhof erkent het engagement van de Vlaamse Regering om het facturatieproces te verbeteren, maar wijst er wel op dat dit proces nu een verdere optimalisatie vraagt.

1. Kan de minister voor alle instellingen, departementen, DAB's, agentschappen (IVA, EVA, andere) die ressorteren onder zijn/haar bevoegdheid, een overzicht geven op dit moment van:
 - a) het aantal uitstaande facturen die nog niet betaald zijn, maar waarvan de wettelijke betaaltermijn op heden reeds is overschreden;
 - b) de gemiddelde overschrijdingstermijn van de wettelijke betaaltermijn van de facturen uit deelvraag 1a;
 - c) het bedrag dat de schuldvorderingen uit deelvraag 1a vertegenwoordigden?
2. Hoe evalueert de minister de in deelvraag 1 bedoelde cijfers?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Geert Bourgeois (95), Hilde Crevits (97), Annemie Turtelboom (80), Liesbeth Homans (170), Ben Weyts (316), Jo Vandeuren (162), Philippe Muyters (156), Joke Schauvliege (185), Sven Gatz (62).

ANNEMIE TURTELBOOM

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 80 van 3 DECEMBER 2015

van **PAUL VAN MIERT**

1. Om tot een antwoord te komen op de gestelde vragen, werd in eerste instantie uitgegaan van de data die ter beschikking zijn in het financieel systeem OraFin. Hiervoor werden per beleidsdomein rapporten getrokken van alle facturen die werden ingevoerd in het systeem tot 8 december 2015.

In OraFin wordt de begroting opgevolgd en de boekhouding gevoerd voor de diensten van de Vlaamse Gemeenschap

De gegevens werden als volgt bewerkt:

- De onkostennota's werden uit de lijst geschrapt;
- De subsidies werden uit de lijst geschrapt;
- Alle stromen naar instellingen behorend tot de Vlaamse overheid volgens de lijst van de NBB werden uit de lijst geschrapt;
- Facturen geïmporteerd via randapplicaties werden uit de lijst geschrapt;
- Alleen betalingswijzen SEPA en NIET-SEPA worden meegenomen.

Op basis van deze criteria werd de tabel hieronder bekomen als resultaat. Dit resultaat is uiteraard een momentopname.

Beleidsdomein	Naam Beleidsdomein	Entiteit	Naam entiteit	Bedrag	Aantal facturen te laat	Gemiddelde van Aantal dagen te laat
A	KB (DAR)	AB0	DEPARTEMENT DAR	85.817,90	11	35,45
Totaal A	KB (DAR)			85.817,90	11	35,45
B	KB (BZ)	BB0	DIENST VAN DE GOUVERNEURS	57.717,41	21	49,24
B	KB (BZ)	BC0	DEPARTEMENT BZ	3.832,66	11	33,18
B	KB (BZ)	BD0	AGENTSCHAP VOOR BINNENLANDS BESTUUR	2.308,51	11	50,64
B	KB (BZ)	BE0	AGENTSCHAP VOOR OVERHEIDSPERSONEEL	2.142,36	5	82,40
B	KB (BZ)	BF0	AGENTSCHAP VOOR FACILITAIR MANAGEMENT	952.437,67	90	76,73
B	KB (BZ)	BFC	BZ DAB CATERING	3.152,34	10	34,60
B	KB (BZ)	BFD	BZ DAB DIGITALE DRUKKERIJ	14.562,07	3	57,00
B	KB (BZ)	BFE	DAB ICT VLAANDEREN	1.404.302,69	199	127,50
B	KB (BZ)	BC0	DIENST VAN DE BESTUURSRECHTSCOLLEGES	1.324,82	5	35,00
Totaal B	KB (BZ)			2.441.780,53	355	99,55
C	FB	CB0	DEPARTEMENT FB	10.193,34	2	75,00
C	FB	CE0	VLAAMSE BELASTINGDIENST	328.785,47	18	68,83
Totaal C	FB			338.978,81	20	69,45
D	IV	DB0	DEPARTEMENT IV	397,58	1	200,00
Totaal D	IV			397,58	1	200,00
E	EWI	EC0	AGENTSCHAP ONDERNEMEN	25.181,61	8	125,63
Totaal E	EWI			25.181,61	8	125,63
F	OV	FB0	DEPARTEMENT OV	434.192,02	78	58,40
F	OV	FC0	AGENTSCHAP VOOR ONDERWIJSDIENSTEN	12.164,73	14	51,07
F	OV	FD0	AGENTSCHAP HOGER ONDERWIJS, VOLWASSENENONDERWIJS EN STUDIE TOELAGEN	22.451,99	22	76,32
Totaal F	OV			468.808,74	114	60,96
G	WVG	GB0	DEPARTEMENT WVG	105.756,59	29	69,59
G	WVG	GBF	WVG DAB CICOV	484,00	1	4,00
G	WVG	GC0	ZORGINSPECTIE	3.719,24	1	51,00
G	WVG	GD0	JONGERENWELZIJN	5.503,09	8	14,13
G	WVG	GE0	ZORG EN GEZONDHEID	294,15	1	3,00
Totaal G	WVG			115.757,07	40	54,73
H	CJSM	HB0	DEPARTEMENT CJSM	52.568,97	8	21,25
H	CJSM	HBC	KONINKLIJK MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN TE ANTWERPEN (KMSKA)	2.272,40	2	3,50
H	CJSM	HBD	KASTEELDOMEIN VAN GAASBEEK	827,43	4	20,00
Totaal H	CJSM			55.668,80	14	18,36
K	LV	KB0	DEPARTEMENT LV	149.270,24	32	27,53
Totaal K	LV			149.270,24	32	27,53
L	INE	LB0	DEPARTEMENT INE	11.945,63	8	35,00
L	INE	LBC	INE DAB MINA FONDS	1.256.133,78	72	40,49
L	INE	LC0	INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK	32.060,14	13	16,85
L	INE	LD0	AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS	218.865,34	47	38,40
L	INE	LDC	INE DAB MINA FONDS	4.346,06	14	80,71
L	INE	LE0	VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP	4.840,00	1	4,00
Totaal L	INE			1.528.190,95	155	40,99
M	MOW	MB0	DEPARTEMENT MOW	82.085,63	18	19,50
M	MOW	MBU	MOW DAB VIF - DEP	139.653,96	20	101,75
M	MOW	MC0	AGENTSCHAP VOOR MARITIEME DIENSTVERLENING EN KUST	16.138,01	7	24,86
M	MOW	MD0	AGENTSCHAP WEGEN EN VERKEER	265.141,04	38	91,32
M	MOW	MDU	MOW DAB VIF - WV	121.100,71	11	204,18
Totaal M	MOW			624.119,35	94	88,04
N	RWO	NC0	DEPARTEMENT RWO	162,10	2	19,00
N	RWO	NB0	AGENTSCHAP WONEN- VLAANDEREN	39.296,90	12	92,08
N	RWO	NF0	VLAAMS INSTITUUT VOOR HET ONROEREND	322,92	1	3,00
N	RWO	NG0	INSPECTIERWO	512,67	3	10,33
Totaal N	RWO			40.294,59	18	65,39
V	KAB	VR0	VLAAMSE REGERING	273,74	1	327,00
V	KAB	VS0	KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN landbouw	9,99	1	1,00
V	KAB	VT0	KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN brussel	2.436,19	2	30,00
Totaal V	KAB			2.719,92	4	97,00
Endtotaal				5.876.986,09	866	74,82

Hieronder wordt het antwoord van de verschillende rechtspersonen in een tabel samengevat:

Naam entiteit	Bedrag	Aantal facturen te laat	Gemiddelde van Aantal dagen te laat
SERV	0,00	0	0,00
Agentschap Integratie en inburgering	62.594,49	39	95,77
Muntpunt	3.537,78	5	60,00
Vlaamse Brusselfonds	0,00	0	0,00
Vzw De Rand	0,00	0	0,00
AGIV	0,00	0	0,00
VLAIO (FIT)	14.026,15	7	90,00
IVA Zorginspectie	3.719,24	1	51,00
IVA Jongerenwelzijn	5.503,09	8	14,00
IVA Zorg en Gezondheid	294,15	1	3,00
IVA VIPA	0,00	0	0,00
IVA Fonds Jongerenwelzijn	619,00	5	19,00
IVA Vlaams Zorgfonds	1.790,80	1	15,00
IVA Kind en Gezin	12.320,44	2	5,00
IVA VAPH	719,00	1	18,00
DABCICOV	484,00	1	4,00
EVA OPZ Geel	0,00	0	0,00
EVA OPZ Rekem	0,00	0	0,00
Vlaamse Regulator voor de Media (VRM)	0,00	0	0,00
Het Topstukkenfonds	0,00	0	0,00
de Strategische Adviesraad CJSN (SARC)	0,00	0	0,00
Het Vlaams Audiovisueel Fonds	0,00	0	0,00
De Vereniging van Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra	0,00	0	0,00
De Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (Kantl)	0,00	0	0,00
Het Vlaams Fonds voor de Letteren	0,00	0	0,00
BLOSO	0,00	0	0,00
Het Fonds voor de Culturele Infrastructuur (FoCI)	47.318,54	29	1.531,00
Het Kunsthuis Opera Vlaanderen Ballet Vlaanderen	13.052,23	11	36,00
Het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen	52.224,08	31	-
de Singel	2.055,00	3	12,00
Syntra Vlaanderen	0,00	0	0,00
VDAB	544.896,03	124	39,20
ESF-agentschap	39.517,08	9	21,44
FIVA	0,00	0	0,00
Eigen Vermogen ILVO	204.965,37	6	229,00
OVAM	237.327,59	15	17,00
VMM	48.932,45	4	9,00
Grondfonds	0,00	0	0,00
VLM	5.829,84	6	86,00
Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen	61.893,38	14	164,00
Garantiefonds			
Vlaams Financieringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant	0,00	0	0,00
Domus Flandria	0,00	0	0,00
VRT	1903 niet betaalde, vervallen en niet vervallen facturen		

2. Er zijn verschillende oorzaken voor deze openstaande facturen:

- Een aantal facturen zijn tijdig goedgekeurd maar worden niet betaald omdat er openstaande creditnota's in Orafin staan (soms van andere entiteiten) die hoger zijn dan het gefactureerde bedrag. Zolang het bedrag van de creditnota hoger is dan het factuurbedrag blijven deze facturen openstaan in Orafin als niet betaalde factuur.
- Specifiek voor wat betreft facturen die afkomstig zijn van HP Belgacom, de ICT-dienstverlener voor de Vlaamse overheid. Hier stelt zich (organisatiebreed, d.w.z. over heel de Vlaamse overheid) een structureel probleem:
 - o De ingediende facturen laten niet toe de aangerekende prestaties één-op-één te verbinden met bestelde opdrachten, wat het nazicht van de facturen aanzienlijk bemoeilijkt.
 - o Heel wat vervallen facturen werden nog niet in betaling gesteld omdat ze inhoudelijk betwist worden. Oorzaken zijn bijvoorbeeld verkeerde facturatie, dubbele facturatie, facturen zonder verantwoordingstukken en facturen zonder duidelijke omschrijving.

Om deze situatie verder te onderzoeken en zo spoedig mogelijk uit te klaren, is een gemengde taskforce opgericht waar zowel HP Belgacom als de Vlaamse overheid in vertegenwoordigd zijn. Na veelvuldig overleg met HB+ werd er overeengekomen om in 2016 opnieuw pre-facturatie controle toe te passen zodat foutieve facturatie tot een minimum wordt beperkt.

- Een beperkt aantal facturen werd laattijdig of foutief verwerkt in de postkamer facturatie. Hierbij dient evenwel te worden opgemerkt dat de werking van de postkamer facturatie de afgelopen weken sterk verbeterd is.
- Facturen die niet of laattijdig aan de boekhouddienst werden overgemaakt wanneer er nog niet gewerkt wordt met intelligent scannen of elektronische facturatie
- Een technische fout of een verkeerde vervaldatum die te laat werd opgemerkt.
- In het algemeen voor wat betreft andere betwiste of foutieve facturen.
 - o De facturen worden later dan de factuurdatum aangeeft, verstuurd door de leveranciers.
 - o Facturen die on hold staan doordat goederen onvolledig geleverd werden, nog niet geleverd werden, productiefouten bevatten, ...
 - o De leverancier gebruikt foutieve gegevens: facturatiegegevens, BTW nummer, EVINBO, etc. Wanneer de leverancier deze gegevens aanpast, behouden ze de datum van de oorspronkelijke factuur.
 - o Leverancier vermeldt de bestelbonnummer die opgegeven is niet of de factuur sluit niet aan bij de bestelbonnummer
 - o Vroegtijdige levering
 - o Een gedeelte van de langdurige betwistingen is te wijten aan het moeizame proces van vorderingsstaten, betalingsaanvraag, goedkeuring leidend ambtenaar en de zware administratieve last die de procedure van overheidsopdrachten behelst. Aangezien geschillen met aannemers jaren aanslepen en sommige aannemers weigeren een creditnota te bezorgen, ligt de gemiddelde duur van de betwisting heel hoog.
- Vertragingen in het goedkeuringsproces
 - o Lange goedkeuringsflow facturen – inkooporders.
 - o De inkooporders moeten aangepast worden a.h.v. de factuur waardoor ze terug in de flow terechtkomen. Dit is zeker het geval bij de langst mogelijke procedures waarbij de bijkomende vastlegging onderworpen is

- aan het advies IF. De opeenvolging van de uit te voeren processtappen en controles neemt dermate veel tijd in beslag dat in die gevallen tijdige betaling van (saldo van) facturen niet mogelijk is.
- o De facturatie betreft vaak levering van goederen en diensten die complex zijn en uitgebreid nazicht vereisen, zoals bijvoorbeeld veiligheidskeuringen.
 - o Het niet binnen de gestelde betalingstermijnen beschikbaar zijn van de vereiste administratieve/contractuele documenten. Dit gegeven vindt op zijn beurt zijn oorzaak in de onderhandelingen tussen aannemer en bestuur, en onderzoeken die aan het opmaken van de vereiste documenten voorafgaan. Het handelt hier over het vaststellen van de gegrondheid, de prijzen en de hoeveelheden van meerwerken of onvoorziene werken waarvoor de opmaak van verrekeningen, bijakten, dadingen, e.d. vereist is. De betalingstermijn is niet verenigbaar met de termijn vereist voor de onderzoeken, vaststellen, opmaken en doorlopen van de goedkeuringsprocedures voor de ter betaling vereiste administratieve/contractuele documenten.
 - o leverancier reageert niet op vraag bankrekeningnummer
- In enkele gevallen heeft ook onvoldoende kennis van de wetgeving overheidsopdrachten tot niet tijdige betaling van facturen geleid, omdat noodzakelijke stappen in het proces ontbraken of niet geheel correct werden uitgevoerd. Deze lacunes zijn in kaart gebracht en zullen in de maatopleiding overheidsopdrachten meegenomen worden voor de doelgroep van de dossierbehandelaars.
 - Binnen het ANB is er een reorganisatie doorgevoerd vanaf 01/07/2015. Dit heeft geleid tot verschuivingen van takenpakketen bij het personeel. Een aantal medewerkers van ANB zijn sinds de reorganisatie verantwoordelijk geworden voor de interne controle van de ordonnanceringsdossiers en hebben enige tijd nodig gehad om zich én inhoudelijk in te werken én de interne werking van hun entiteit op vlak van dossierafhandeling van ordonnanceringen te organiseren. Hierdoor is er vertraging ontstaan in de afhandeling van de ordonnanceringsdossiers wat geleid heeft tot laattijdige betalingen. Er is ook voorzien dat er nieuwe entiteitscodes worden opgezet zodat het opvolgen van het blokkeringsrapportering minder omslachtig wordt. Vermoedelijk zal dit begin 2016 kunnen gerealiseerd

De VRT had op datum van 30 november 2015 1.903 niet betaalde facturen. Dit waren zowel vervallen als niet vervallen facturen.

De VRT maakt geen gebruik van Orafin. Sinds het vierde kwartaal van 2014 zijn zowel de intelligente factuurscanningsoftware alsook een nieuwe aankoopmodule operationeel. De notie 'wettelijke betaaltermijn' wordt in dat systeem niet geregistreerd. Het is dus niet mogelijk een antwoord te geven op de vraag wat de gemiddelde overschrijdingstermijn van de wettelijke betaaltermijn van de facturen is.

In de beheersovereenkomst staan de opdracht en de doelstellingen die de VRT moet halen. De VRT wil daarover open en transparant communiceren, o.a. via het jaarverslag. In de beheersovereenkomst worden ook de elementen opgesomd waarover gerapporteerd moet worden met betrekking tot de financiering van de openbare omroepopdracht en de kosten (OD 41.2 Beheersovereenkomst 2012-2016). De VRT zal over die elementen toelichting geven in haar jaarverslagen. Een gedetailleerde rapportering over het bedrag van de schuldvorderingen op een bepaald moment tijdens het boekjaar wordt door de beheersovereenkomst niet vereist.